

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamationes, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput XXXVIII. Ostendit quam serio Patrem cælestem rogare nos oporteat,
vt nobis dignetur concedere id quod hisce verbis; Et ne nos inducas in
tentationem, sed libera nos à malo, petimus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

ferur (O æternam sapientiam, ô insignem instructorem! Ah, quàm magnū quid est, carissimæ, bonus ac sapiens præceptor, qui nimirum timeat, peniculaq; præuertat! hoc est omne bonū, quod anima spiritualis hic in terra optare potest; magna quippe inde ei nascitur securitas; equidem nullis declarare verbis possem, quantum in hac re situm sit.) videns inquam Dominus opus esse, vt huiusmodi homines excitarentur & admonerentur, habere se inimicos & aduersarios; quantoq; ipsis quàm alijs periculosius sit, quod negligenter & sine vlla sollicitudine aut reflexione procedant; ac maiore ipsos Patris æterni auxilio ac subsidio opus habere (quod sublimius ruerent) vtque non deciperentur, nec seipsos, nec res suas intelligendo, hinc duas has petitiones, quæ omnibus hominibus adeo necessarie sunt, quamdiu in hoc exilio viuimus, perit, scilicet, *Et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos à malo.*

CAPUT XXXVIII.

OSTENDITVR, QVAM STUDIOSE ET SERIO PATREM celestem rogare nos oporteat, nobis vt concedere dignetur id quod hisce verbis: *Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo, petimus.*

Declarantur hic præterea tentationes nonnullæ. Est autem caput hoc cum primis vtile.

Magna quædam hic nobis & cogitanda, & intelligenda sunt; cum hoc in oratione nostra postulemus. Vt certissimum teneo, carissimæ, eos qui ad perfectionem perueniunt, à Domino non petere, vt à molestijs, tentationibus ac certaminibus eos liberet & eripiat. Est hoc alius effectus, necnon certissimum maximumque signum, id esse spiritum Dei, non autem illusionem sub contemplationis, aliarumque gratiarum, quas Maiestas ipsius iis confert, velamine latentem: quia, quemadmodum antè paulò dixi, molestias & cruces potius desiderant, ambiunt & libentissimè complectuntur. In quo milites generosos imitantur, tum maximè lætos & plaudentes, cum varia bella incumbunt, quod plura tunc emolumenta ad se sperent accessura: si enim nulla sint, suo victitant & merentur stipendio, sed ex eo non multum se rem facere posse vident. Mihi credite carissimæ sorores, milites Christi, eos inquam qui ad contemplationem iam peruenire, summis ad conflictus & certaminis horam votis anhelare. inimicos apertos & quos vident, numquam multum hi formidant; quod eos iam norint, & ob robur sibi à DOMINO inditum ac communicarum, neuiquam sibi posse præualere, & velut enervæ esse sciant,

S.
Theresiae

Opera

IN VII

libris

*Damones
in angelos
lucis se trans-
figurantes,
sunt metus-
endi.*

*Damon de-
cipere vo-
lens, non ra-
tione decipitur.*

sciant, semper verò victos succumbere, se autem numquam de ipsis victoriam, & opima velut spolia referre, nunquā verò regum illis obuerrere. Inimici verò, quos formidant, & semper, non ratione, formidare debent, & à quibus Dominum rogant ut ipsos liberet, sunt inimici proditorij, damones inquam quidam, qui se in Angelos lucis transfigurant, & velut personati & arma mentientes in aciem accendunt; nec antè se cognoscendos dant, quàm ingentia damna & luges animæ intulerint; interim nostrum ipsi exsugunt sanguinem, & ubi, omnesque eripiunt virtutes; itaque nescientes tentationibus immuimur & intricamur: Ab his, carissimæ, sæpè Dominum in orationibus minica rogabimus, & suppliciter petemus, ut nos liberare dignetur, nosque in tentationem induci minimè patiatur; ne nos in circumdudant, in eoque detineant, sed venenum & virulentiam ipsorum decingat, denique ne lumen illi nobis abscondant & auferant. Quam verè, quantaque cum ratione bonus noster præceptor hoc nos docet, & ipse etiam pro nobis petit!

Noueritis ergo, carissimæ, multis varijsque modis illos nobis donum creare; neue id solū putetis eos creare, quod subinde nobis pertideant, gustus & cōsolationes spirituales, quas falsò in nobis fingunt, à Deo provenire. Hoc mihi eorum, quæ inferre nobis possunt, non ex parte minimum videtur; etenim fieri posset, ut ijs, qui in tentatione adoriuntur, stimulum ad celerius in viā Domini progredidum subderent; cum dulcedine & cōsolatione spiritus illecti & capti, diutius in oratione subsistant; & quoniam id à damone proferri nesciunt, seque huiusmodi cōsolationibus ac gustibus indignant, hinc gratis à Deo agendis numquam cessabunt, ad eique ferendum magis obligati erunt, seque disponere studebunt, quod plura Dominus gratias conferat, existimantes has à sola ipsius manu provenire. Date ergo semper operam carissimæ, ut humilitatem habeatis, & quæ hisce gratis indignas reputare, neue ad eas habendas velleas vos conitramini. Hoc si fiat, certissimò mihi persuadeo, damonem ratione multas animas amittere, adeoque ad interitum & perditionem eas, ut quidem putat, non pertinere, Dominumque nobis bonum conferre & elicere è malo quod ille nobis inferre conatur. Maiestas quæ illius intentionem nostram respicit, quæ est, ei placere & servire, quod lo per orationem identidem colloquendo. Dominus porro fidelis & cæcus est. Bonum interim est aduigilare, & cautè procedere, ne quod damnum humiliati per vanam gloriam creet, Dominum instantè suppliciter rogando, ut ab ea vos liberet. Nolite putare, carissimæ, missurum Dominum ut ab alio quopiam præterquam ab ipso per cōsolatione perfundamini.

In quo verò nobis demon permultum nocere, non tamen percipi possit, est, dum nobis persuadet & credere facit, nos virtutes aliquas habere, quas tamen minimè habemus: quod noxia quædam pestis est. Dum enim gustus & suauitates quasdam spirituales sentimus, non nisi accipere, nihil verò à parte nostra dare videmur; ac proinde magis nos ad illi seruiendum obligari: at hic videmur dare, & seruire, Dominumq; ad nobis mercedem persoluendam quodammodo teneri, itaque paulatim magnum nobis cacodæmon damnum creat. Ex vna enim parte humilitatem eneruat & elidit, ex altera verò hanc ipsi acquirere virtutem negligimus, existimantes hanc iam nos habere & comparasse. Et, prò dolor, dum minimè sentimus, existimantes nos securè & tutò incedere, præcipientes in foueam ruimus, è qua nullatenus egredi valemus: nam esto non semper notorium peccatum mortale hic sublit, quod ad infernum nos conducatur; ita tamen id nos elumbat & eneruat, vt in via de qua agere capi, & citius oblita non sum, progredi ulterius nequeamus. Dico ergo, hocce tentationum genus perquam periculolum esse, quod mihi per longam experientiam notissimum est, itaque fiet, vt bene ipsum vobis declarare valeam, esto non tam bene & enucleatè, ac quidem vellem. Equod ergo malo huic adhibendum remedium, carissimæ? Nul- lum, mea sententia, melius eo quod nobis Magister noster tradit, oratio- ne inquam, atque vt Patrem æternum rogemus, vt nos in tentationem incidere, & ab ea superari non permittat.

Præter hoc volo vobis & aliud suggerere, vt nimirum, si nobis videatur, quod Dominus iam aliquam nobis virtutem dederit, agnoscamus esse quid gratis datum & donum, atque ideo ipsum id rursus nobis auferre posse, vt reuera non rarò contingit, idq; non sine magna Dei prouidentia. Numquam id in vobis ipsis, carissimæ, notastis? Equidem id in me sæpenumerò deprehendi: interdum quippe videor mihi penitus ab omni re creata diuulsa & abstracta, & reuera sum, cum re ipsa id probandum est; interdum verò ita me affectum meum affigere comperio, etiam ijs reb⁹ quas fortassis pridie ipsa irrississem, vt me ipsam vix intelligā. Aliàs magno mihi videor esse animo, nihil vt quod ad Dei obsequiū quoquo modo spectet, quoquo modo subterfugiturā me credā, cumq; id opere etiā ostendendum est, ad aliquas res talē animum habeo. alia verò dic ita me dispositam sentio, vt ne ad formicam quidē pro Deo necandam, siquidē aliquam in eo repugnantiam sentiam, animū habeā. Sic interdū nihil penitus curatura mihi videor, quodcumq; demū quis de me aut diceret, aut cōquereretur, & ita id esse, subinde mecum experta sum, imò verò mihi id quā gratissimū accidere, at interdū dies veniūt, quibus me vel vnicum verbū affligit & cruciat, & mundo hoc emigrare vellē, quod

S. M. Torfa Opera.

s

omnia

*Pestis est quæ
tunc nos ha-
bere vir-
tutes quas
non habemus.*

*Oratio opti-
mā contra
tentationes
remedium.*

*Agnosce-
re nos à Deo
virtutē ac-
cepisse, ra-
mentū est
contra ten-
tationem.
Deus ubin-
de repetit
virtutes
quas dedit.
Magna
mutatio in-
terdū in
S. M.*

S. Theresia

Opera

IN VI

libro

*Nemo dicere
potest se vir-
tutē aliquā
habere.*

*Quando Do-
mino cū hu-
militate
seruimus,
nos iuuat,
alioquin
sape nos de-
serit.*

*Tentatio
quā virtu-
tē aliquā
nos habere
putamus.*

*Soli actus
voluntatis
non suffici-
unt, nisi ad-
sit experien-
tia ipsa.
Deus lau-
dandus cū
sape aduer-
sa subiungit,
quod passi-
m nobis
dederit.*

*Tentatio
quoad pau-
pertatem.*

omnia mihi grauiā esse videantur & pēnosa. Neque verò mihi solitas contingit; nā id ipsum & in multis alijs me multò melioribus aduerbis ta se rem habere mihi compertum est. Quamobrem si hæc ita se habent quis de se ipso dicat, virtutē se habere, aut locupletē esse, cum eo ipsius opere, quo virtute maximē opus habet, ea se denudatum & carere co- periat? Non sic, sorores, non sic; sed semper cogitemus nos inopes & indigentes esse, nec vllum debitum contrahamus, si media nobis ad ipsius dissoluendum non suppetant; aliunde enim thesaurus nobis ad id necesse est; adhæc nescimus, quando nos Dominus in miseriā nostrā cere gemere passurus sit, nihil penitus nobis cōtribuēdo. Si verò nos & alii nos vt bonas existimant, dum ipse nobis gratiam & honorē p- stat (quod nihil est aliud, quā bonum mutuo sumptum, vt dixi) in illi, quā nos, decipiemur & risu dignæ erimus. Quamquam certū fatendum est, Dominum tandem nobis in necessitate nostra auxili- cum illi cum humilitate seruimus; at si hanc virtutem verē non habeamus ad singulos passus (vti dicitur) Dominus vos deseret; quod sanē vult maximis est quas nobis conferre potest gratijs, nimirum vt sic vitam illam magni faciatis, itaque in rei veritate intelligatis, nihil omnino nos à parte nostra habere quod non à liberali eius manu recipiamus.

Iam verò & aliud documentum notate. Dæmon videlicet nobis p- suadere studet, quādam nos virtutem habere, verbi gratiā patientiā; eò quod firmiter statuamus, & frequentes etiam actus eliciamus ad m- ta aduersa pro Dei nomine subeunda; & putamus etiā nos ea reuera p- ferre posse, itaque summopere in eo letamur: nam & diabolus à parte efflictim connititur & cooperatur, vtq; ita esse nobis persuadere p- cit. Huiusmodi virtutes parui vt faciatis, vos moneo, imò ne cogitare q- dem oportet eas nos nosse, nisi fortasse nominetenus, aut Dominum nobis contulisse, nisi illarum iam experimentum in nobis viderimus. Sic enim poterit, vt vno verbo, quod tibi displiceat, audito, patientia tua co- ruat & euaneſcat. At, cum iam sæpè aduersi quid sustulistis, Deum la- date, quod hanc vos virtutem docere incipiat; vosque ad patiendum sustinendum corroborate: signum quippe id est, eum velle vt hac virtute hanc ei virtutem solutis, cum ipse hanc vobis det, eamque non nisi v- mutuo datam (sicuti antè dictum est) reputare.

Profert diabolus & aliam tentationem, mentique vestre obijcit, vt vos pauperes, & ex parte ratione nititur: aut enim ore paupertatem v- uistis, vt Religiosus omnis facit; aut corde pauperes esse vultis, vt volunt omnes qui orationem colunt. Ergo vel paupertate Deo p- tum promissa, vel eo qui cogitat dicente, Sum pauper, ac nihil omnino habere cupio, illud verò habeo quod eo carere nequeam; etenim me v-

vere necessum est si modò Deo seruire velim; & ipse nos corporum nostrorū rationem habere vult; (nec non alia sexcenta id genus, quæ caco-dæmon, velut Angelus lucis, hic nobis suggerit; omnia quippe bona & rationi conformia videtur) ipsum inducit, vt credat se iam pauperē esse, & hanc virtutem habere, nihilq; amplius sibi faciendum superesse. Porro

Excusationes quas d'abolus cōtra pauperem adfert.

ad ipsam rei probationem veniamus; non aliter enim hoc cognosci poterit, quàm si identidem & semper ad manus & opera eiusdem reflexio habeatur: si enim nimio opere de rebus temporalibus sollicitus sit, statim id signo aliquo exteriori proderit; vel enim nimium habebit sensum (habito inquam ad statum ipsius & necessarium vsum respectu, non autem vt, si vnus famulus ei sufficiat, tres ponere habeat) vel lis ei ob bona aliqua temporalia intentatur, aut colonus vel villicus pauperculus debitum ei censum non soluunt; & ecce ira hoc ipsum inquietat & vexat, quasi, si illa pecunia carere debeat, viuere nequeat. Dicit, qui huiusmodi est, idcirco se id facere, ne suā negligentia bonum illud aut census pereat: statim namque nobis aliqua ad excusandum ratio occurrit. Nō dico sua illum negligere debere, imò curare & satagere; & hoc si bene succedat, bene habet; sin malè, etiā bene habet. Qui enim verè pauper est, tã parū res hasce tēporales curat, vt, etsi eas ob aliquas legitimas rationes procuret, nullam tamen hæ ei inquietudinem adferant: etenim numquam aliquid sibi credit de futurum; & si quid deesse fortè contingat, non multum idcirco commouetur. hasce enim res, vt accessorias reputat, non vt principales. Quod enim sublimius cogitationes suas locarit, non nisi violentè aliis illis rebus se & animum applicat.

Vnde colligatur an quis verè sit pauper.

Quis verè sit pauper.

Religiosus porro ac Religiosa, qui haud dubiè iam verè pauper est, aut talis saltem esse debet, nihil omnino possidet; quia interdum nihil habet quod possideat: si quis tamen quid eider, minus sanè erit, si sibi id superfuturum credat: etenim semper aliquid quod reseruare possit, habere gaudet, & si è panno subtiliore habere vestem possit, eam è secundario non petet: adhuc libenter reculam aliquam habet, quam suo tempore vel oppigneret vel diuendat, tamen si forent libri. Si enim aliqua eum occupet infirmitas aut morbus, lautioribus solito cibis opus habet. Væ mihi miseræ peccatrici! hoc cine est quod promissisti, tui ipsius scilicet obliuisci, & totam te in Dei manus resignare, veniat quodeumq; demum venire potest? Si enim de in futurum tibi prospiciendo sollicita sis, minorè tibi indubie distractionem & turbulam ipsa censuum stabiliū possessio afferret. Tamen si autè hoc sine vllō peccato fieri possit, bonum nihilominus est, has imperfectiones nos intelligere, vt scilicet ad oculum videamus, multa adhuc nobis ad hancce virtutem habendam deesse, denique studiose rogemus

Perstringit. ut Religiosus qui nō bene seruauit pauperiam.

hanc vt nobis dare dignetur, simulque eam nobis acquirere studemus alioqui, si illam habere arbitremur, simul & negligentes sumus, & longe deterius) decepti.

*Tentatio
circa humi-
litate.*

Sic & in humilitate nobis vsu venit: honorem namque minime curare, & parum curare, vos putamus; sed, occurrente occasione, qua nos noster vel in minimo imminui videbitur, statim ex ijs quæ ipse vel ipse vel facies, videre & colligere erit, minime te humilem esse, si quid occurat, quod in maiorem honorem tuum cedat, ne utique id vti nec pauperes illi, de quibus antè mox locuta sum, id quod minus commodi occasio est. faxit Deus, ne etiam ipsimet id procurant. Minuerò ita iam assueri sunt dicere, quod nihil omnino querant, & nulla laborent (quemadmodum à parte rei & de facto sibi periclitantur) vt etiam ipsa id dicendi consuetudo, magis id eos credere faciat. Minus verò hac conducit, hominem quo hanc tentationem bene intelligit, quoad ea qua dixi, quàm quoad alia permulta, semper aduigilare, & licitum incedere. Nam si vel vnâ solam ex ijs, quas diximus, virtutibus Dominus alicui reuera & prout oportet, confert, reliquas omnes hac ferre & adducere videtur. Estque hoc nimis quam notorium & ploratum. Verùm rursus vobis suadeo, vt, tametsi eam vos habere tremini, nihilominus timeatis ne decipiâmini: etenim verus humilis propriis virtutibus semper dubius & meticulosus est, vt plurimum certiores ei maiorisque pretij ac valoris videntur illæ quas in proprio suo notat.

CAPUT XXXIX.

EAMDEM PROSEQVITVR MATERIAM, VARIASQUE CONTRA TENTATIONES NONNULLAS VARIE ADVENIENTES REMEDIA PRÆSCRIBIT; duo verò remedia agnoscit, per quæ quis ab ijsdem liberari queat. Caput hoc notatu dignissimum est, tum pro ijs qui per falsas humilitates tentantur, tum pro Confessarijs.

*Falsam humilitatem
suggerit diabolus ratione graui-
satis peccatorum.
Diabolus bonum communionis quomodo impediât.*

DEinde cauere vos velim, carissimæ, à quibusdam humilitatibus quæ dæmon magna cum mentis inquietudine suggerit, idque occurrat grauitatis peccatorum quæ alias commisimus; per hanc namque tentationem nonnullos diuersimode angustiat & premit, vt eos & à sacra communionem adeunda, & particulari oratione instituenda alienet & auocet. suadens ijs, illa si indignos esse: cumque iam sacra communio munda est, omne tempus, quo gratias Dei recipere deberent, in cogitatione traducunt, num scilicet bene se & vt oportet ad eam parati sint, nec ne. Imò eò rem tandem deducit, animam vt credere faciat.